

BÖLÜM 342
(16/1983 Sayılı Yasa ile değiştirilmiş ve Birleştirilmiş şekliyle)
SULAMA BÖLGELERİ (KÖYLER) YASASI

MADDE DİZİNİ:

- Madde 1. Kısa İsim.
Madde 2. Yorum.
Madde 3. Mal Sahiplerinin Toplantısı.
Madde 4. Genel Toplantı Bildirimi.
Madde 5. Genel Toplantıda Yapılacak İşlemler.
Madde 6. Oy Kullanma Hakkı
Madde 7. Genel Toplantılarda Oyçokluğunun Gerekliliği.
Madde 8. Kaymakamın Genel Toplantıyı Erteleme Yetkisi.
Madde 9. Genel Toplantılarda Tutanak Tutulması.
Madde 10. Komisyon Seçimi.
Madde 11. Kaymakamın Komisyonların ve Komisyon Üyelerinin Görevlerine Son Verme Yetkisi.
Madde 12. Komisyon Üyeliklerinde Boşalmalar.
Madde 13. Komisyonun Genel Yetkileri.
Madde 14. Kaymakamın Komisyon Toplantılarında İzlenecek Yöntemi Belirlemesi.
Madde 15. Mal Sahiplerinin ve Arazilerin bir Listesinin Komisyonca hazırlanması.
Madde 16. Listenin Hazırlanması ve Asılması.
Madde 17. Tüzük Yapma Yetkisi.
Madde 18. Tüzüğün Hazırlanması ve Asılması.
Madde 19. Tüzüğün Resmi Gazetede Yayımlanması.
Madde 20. Tüzüğün Değiştirilmesi.
Madde 21. Vergi ve Harçların Zamanında Ödenmesinde Temerrüt.
Madde 22. Vergi ve Harçların Tahsili.
Madde 23. Sulama Bölgesinin Dağılması Üzerine Ödünç Alınan Paraların Ödenmesinin Gerekliliği.
Madde 24. Bütçe.
Madde 25. Denetim.
Madde 26. Kaymakamın Geri Ödemekle Yükümlü Kılma Yetkisi.
Madde 27. Paraların Kaymakamın Emredeceği Yere Yatırılması.
Madde 28. Sulama Bölgesinin Adı.
Madde 29. Davalar ve yargısal işlemler.
Madde 30. Bakanlar Kurulunun Bir Sulama Bölgesinin Dağılmasını Emretme Yetkisi.
Madde 31. Komisyonun Dağıtılıp Yerine bir veya Birkaç Kişinin Görevlendirilmesi.
Madde 32. Kamulaştırma.
Madde 33. Araziye Girme Yetkisi.
Madde 34. Tazminat Ödenmesi.
Madde 35. Teminatın Ödenme ve Tahsil Yöntemi.
Madde 36. Temyiz Kudretinden Yoksun Kişiyi Tazminat Ödenme Yöntemi.
Madde 37. Kaymakamın Sulama İşlerine Konulan Engellerin Kaldırılmasını Emretme veya Onları Kaldırma Yetkisi.
Madde 38. Suçlar ve Cezalar.
Madde 39. Kaymakamın Görev ve Yetkilerini Devretme Yetkisi.
Madde 40. Bazı Durumlarda İstinafa Gidilememesi.

- Madde 41. Cezaların Nereye Ödeneceği.
Madde 42. Bağışıklık.
Madde 43. Yasayı Kentlere veya Kentlerin Mahallelerine Uygulama Yetkisi.
Madde 44. Koruma.

SULAMA YASALARINI DEĞİŞTİREN VE BİRLEŞTİREN YASA

1949
Bölüm 111
8/1956

(22 Nisan 1938)

- Kısa İsim 1. Bu Yasa, Sulama Bölgeleri (Köyler) Yasası olarak isimlendirilir.
- Yorum. 2. Bu Yasada:
"arazi", üzerindeki otlatma haklarıyla birlikte araziyi, binaları, ağaçları, irtifak haklarını, toplanmamış veya devşirilmemiş ürünleri, suları veya su haklarını anlatır ve herhangi bir kilise kuruluşuna veya dini kuruluşa ait arazileri de içerir.
"Kaymakam", sulama bölgesinin oluşturulduğu ilçenin Kaymakamını anlatır.
"Komisyon", hangi sulama bölgesi için oluşturulmuşsa o sulama bölgesinde görev yapmak üzere bu Yasa kuralları uyarınca oluşturulan komisyonu anlatır.
"Mal sahibi", bir köyde, bir köyün mahallesinde veya gruplaştırılmış köylerde sulama tesislerinden yararlanan veya yararlanma olasılığı olan herhangi bir arazinin sahibini anlatır.
"sulama bölgesi", bir köydeki, bir köyün mahallesindeki veya gruplaştırılmış köylerdeki mal sahiplerince, bu Yasa kuralları uyarınca oluşturulan ve söz konusu köyde, mahallede veya gruplaştırılmış köylerde faaliyet gösteren bir sulama bölgesini anlatır.
"sulama tesisleri", su depolamak, nakletmek, sağlamak, dağıtmak, ölçmek veya düzenlemek ve ayarlamak amaçları ile, bu Yasa kuralları uyarınca kullanılan veya inşa edilen tüm kuyuları, artezyen kuyularını, su haznelerini, bentleri ve barajları, setleri, havuzları, sarnıçları, tünelleri, süzme yataklarını, su yollarını, su kemerlerini, ana su borularını, çeşmeleri, savakları, vanaları, pompaları, kanalları, makineleri ve tüm diğer yapıları veya araç ve gereçleri ve arazinin su baskınından, sellerden veya su birikmesinden, su ile dolmasından veya aşınmadan korunması için veya korunması ile ilgili olarak yapılan tüm işleri içerir.
- Mal sahipleri Toplantısı 3. Kaymakamın, resen veya sulama tesislerinden yararlanması mümkün olduğuna inandığı herhangi bir köyde veya herhangi bir köyün mahallesinde veya gruplaştırılmış köylerde, en az on mal sahibi tarafından yazılı başvuruda bulunulması üzerine, söz konusu köylerin, mahallelerin veya gruplaştırılmış köylerin mal sahiplerini, aşağıda öngörülen amaçların tümü veya her hangi biri için, bir sulama bölgesi oluşturulup oluşturulamayacağını kararlaştırmak amacıyla, genel bir toplantıya çağırması yasaldır:

- (a) Tamamen veya kısmen söz konusu köylerin, mahallelerin veya gruplaştırılmış köylerin sınırları içinde bulunan sulama tesislerinin yapımı, geliştirilmesi, muhafazası, bakımı veya onarımı;
- (b) Müşterek suların veya su yollarının korunmasının ve kullanılmasının düzenlenmesi;
- (c) Mal sahiplerinin su haklarının muhafazası, bakımı veya korunması.

Genel toplantı bildirimini. 4. Kaymakam, genel toplantının yapılmasından en az bir ay önce, sulama tesislerinden etkilenmesi muhtemel olan her köyün veya köydeki her mahallenin herkesçe kolaylıkla görülebilecek bir yerine toplantı gününü ve yerini ve toplantının amaçlarını belirten ve söz konusu köy veya mahalledeki tüm mal sahiplerini şahsen veya yazılı olarak tayin edecekleri bir vekil aracılığıyla temsilen, toplantıda hazır bulunmaya çağıran bir bildirimini asılmasını sağlar

Genel toplantıda yapılacak işlemler 5. Kaymakam, yukarıda öngörüldüğü biçimde çağrılan ve saptanan gün ve yerde yapılan her genel toplantıya başkanlık eder. Toplantıda hazır bulunan mal sahipleri veya onların yetkili vekilleri, 7'nci maddede öngörüldüğü biçimde oy çokluğuyla;

- (a) Bir sulama bölgesi oluşturulup oluşturulamayacağını; ve
- (b) Sulama bölgesinin oluşturulma amacını veya amaçlarını; ve
- (c) Sulama bölgesini oluşturacak köyü veya köyün mahallesini veya köyleri, kararlaştırır.

Oy kullanma hakkı 6. Herhangi bir genel toplantıda, herhangi bir kişinin oy kullanma hakkı konusunda ortaya bir sorun çıkarsa, Kaymakam hemen orada gerekli göreceği araştırmayı yapar ve söz konusu kişinin oy kullanma hakkı olup olmadığını kararlaştırır ve bu kararını açıklar. Kaymakamın böylece vereceği kararları kesin olur ve ortaya çıkan sorun ve verilen karar, toplantı tutanaklarına geçirilir.

Genel toplantılarda oyçokluğunun gerekliliği. 7. Genel toplantılarda önerilen tüm konular veya karar önerileri, hazır bulunan ve oy kullanma hakkına sahip olan kişilerin oy çokluğuyla kararlaştırılır.

Kaymakamın genel toplantıyı erteleme yetkisi 8. Kaymakam, kendi takdir hakkını kullanarak, herhangi bir genel toplantıyı, zaman zaman, toplantı sırasında veya ertelenmiş bir toplantı sırasında, aleni olarak açıklayacağı başka bir gün ve yerde yapılmak üzere erteleyebilir ve bu şekilde ertelenmiş bir genel toplantı için başka bir duyuru gerekmez.

Ancak, ertelenmiş herhangi bir toplantıda, genel toplantının çağrı bildiriminde mevcut olmayan herhangi bir konu tartışılmaz veya görüşülemez.

Genel toplantılarda tutanak tutulması 9. Kaymakam, genel toplantıların tutanaklarını tutar veya tutulmasını sağlar ve toplantılarda ortaya çıkan sorunları veya önerilen karar suretlerini ve onlarla ilgili olarak lehte veya aleyhte verilen oyların sayısını tutanaklara geçirir veya geçirilmesini sağlar. Toplantı sonunda Kaymakam tutanakları imzalar, verilen oyların sonucunu ilân eder ve

tutanakların kendisince tasdik edilmiş suretlerinin İçişleri ile görevli Bakanlığa* gönderilmesini sağlar.

Komisyon seçimi

10. (1) Mal sahipleri veya mal sahiplerinin yetkili vekilleri, bir genel toplantıda, bir sulama bölgesi oluşturulmasını kararlaştırırlarsa, sulama bölgesini oluşturan köyün, köyün mahallesinin veya köylerin mal sahipleri arasından, Komisyonda görev yapmak üzere, aşağıda öngörüldüğü biçimde, üç kişiden az ve beş kişiden çok olmamak üzere, komisyon üyesi seçerler.
- (2) Seçimlerin yapıldığı toplantıda adaylığı önerilen ve teyit olunan her mal sahibinin seçimi, Kaymakam tarafından uygun görülecek biçimde açık oylama ile yapılır.
- (3) Toplantıda hazır olan tüm mal sahipleri veya yetkili vekilleri, seçmek istedikleri her aday için, bir oy verme hakkına sahiptir.
- (4) Oylama sona erdiğinde, Kaymakam oyları sayar ve en çok oy alan adaylar, Komisyon olarak seçilmiş olur ve Komisyonun, üç yılı aşmamak üzere, tüzük ile belirleyeceği bir süre için görev yapar.
- (5) Komisyon üyesi olarak seçilen bir kişi, bu görevi kabul etmezse, o kişiden sonra en fazla oy alan kişi, üyelik görevini kabul etmeyen kişinin yerine, Kaymakamca, Komisyon üyesi olarak atanır.
- (6) Komisyon üyeliğine aday gösterilip seçilen üye sayısı, Komisyon için öngörülen üye sayısından daha fazla değilse ve seçilen üyelere biri veya bir kaç, üyelik görevini kabul etmezse, Kaymakam, görevden kaçınan üye veya üyelerin yerine başka bir mal sahibini veya mal sahiplerini, Komisyon üyesi olarak atar.
- (7) Seçilmiş üyelere ek olarak, köy Muhtarı, görevi gereği Komisyonun doğal üyesi olur.
Ancak;
  - (a) Bir köyde hem Elen hem de Türk Muhtar varsa, her iki Muhtar da, görevi gereği Komisyonun doğal üyesi olur;
  - (b) Bir köyde birden fazla Elen veya Türk Muhtar varsa veya sulama bölgesi gruplaştırılmış bir kaç köyden oluşmuşsa, Kaymakam, mevkileri gereği doğal üye olmaya uygun Muhtar veya Muhtarları, Komisyonun doğal üyesi olarak atayabilir.
- (8) Kaymakam, Komisyona Başkanlık eder ve her konuda oy verme hakkına ve oyların eşit olması halinde, kendi oyuna ek olarak ikinci ve ayırt edici bir oy hakkına sahiptir.

* 1960 Anayasasının 188'inci maddesinin 3 (c) paragrafı ve KKTC Anayasasının geçici 1'inci maddesi kurallarına dayanarak İngilizce metindeki "Administrative Secretary" sözcükleri yerine konmuştur.

Kaymakamın Komisyonların veya komisyon

11. Kaymakam, 10'uncu madde uyarınca seçilen bir Komisyonun veya böyle bir Komisyonun herhangi bir üyesinin görevini ciddi bir surette ihlâl ettiğine kanaat getirmesi halinde, söz konusu Komisyonun veya üyenin görevine son verebilir ve meydana gelen boşalmanın

üyelerinin görevlerine son verme yetkisi	doldurulması için uygun göreceği kişi veya kişileri atayabilir ve söz konusu kişi veya kişiler, sulama bölgesi tüzüğü uyarınca, zamanı geldiğinde, yeni bir Komisyon seçilinceye kadar görevlerine devam ederler.
Komisyon Üyeliklerinde Boşalmalar.	12. Bir komisyonda, Kaymakamca, 11'inci madde kuralları uyarınca bir üyenin görevine son verilmiş olması dışında bir nedenle boşalma meydana gelirse, söz konusu boşalma, Komisyonun geriye kalan üyelerince, mal sahiplerinden birini üye olarak seçmek suretiyle doldurulur.
Komisyonun genel yetkileri	13. (1) Komisyon, sulama tesislerinin genel gözetim ve denetiminden sorumlu olur ve Kaymakamın onayıyla; (a) Sulama bölgesinin işletilmesi veya çalıştırılması ile ilgili Kaymakamca onaylanan herhangi bir amaç için para borçlanabilir; (b) Sulama bölgesinde sulama tesisleri ile ilgili herhangi bir iş yapmak üzere, uygun ve ehil kişiler atayabilir. (2) Herhangi bir borcun ana parasının ve faizlerinin ödenmesini sağlamak ve güvenceye almak amacıyla, Komisyon, sulama tesislerini veya sulama bölgesinin diğer mallarını ve bu Yasa kuralları uyarınca ödenen vergi veya harçları, borcu verenin lehine ipotek etme hakkına sahiptir ve bu hakka daima sahip olmuş sayılır.
Kaymakamın komisyon toplantılarında izlenecek yöntemi belirlemesi.	14. Komisyonun oluşturulması üzerine, Kaymakam, toplantılarda: (a) İzlenecek yöntemi; ve (b) Uygulanacak usulü; ve (c) Yetersayı olması için kaç kişinin hazır bulunması gerektiğini, belirler.
Mal sahiplerinin ve arazilerin bir listesinin Komisyonca hazırlanması. Listenin hazırlanması ve asılması	15. Komisyon, oluşturulmasından sonra mümkün olan en erken bir zamanda, mal sahiplerinin adlarını ve ikâmetgâhlarını gösteren ve sulama tesislerinden yararlanan veya yararlanması muhtemel olan arazileri ve bu gibi arazilerin yüzölçümünü ve boyutlarını gösteren bir liste hazırlar. 16. (1) 15'inci maddede belirtilen liste hazırlandığında, Komisyonun Başkan ve üyeleri tarafından imzalanır ve ilgili köyde veya köyün mahallesinde veya Köylerde, herkesçe kolaylıkla görülebilecek bir yere asılır. (2) Listeye itirazı olan herhangi bir kişi veya liste ile hakları zarara uğratılan herhangi bir kişi, listenin yukarıda belirtildiği biçimde asıldığı tarihten başlayarak on gün içinde itirazını yazılı olarak Kaymakama sunar. Kaymakam, itirazla ilgili kararını verir ve itiraz sahibi, Kaymakamın kararının kendisine bildirilmesinden başlayarak bir hafta içinde, Kaymakamın kararının gözden geçirilmesi için Bakanlar Kuruluna başvuruda bulunmadığı takdirde, Kaymakamın

kararı kesinleşir.

- (3) Bakanlar Kurulunun, Kaymakamın kararının gözden geçirilmesi konusunda yapılan dilekçelerle ilgili kararları nihai ve kesindir.
- (4) Tüm itirazlar dinlenip karara bağlandıktan sonra, söz konusu liste, içerdiği tüm konular bakımından nihai ve kesinleşmiş olur ve bu listenin Komisyonun Başkan ve üyeleri tarafından imzalanmış bir sureti Kaymakamca muhafaza edilir.
- (5) Herhangi bir yargısal işlemde, söz konusu listenin içerdiği hususlardan herhangi biri ile ilgili olarak ortaya bir sorun çıktığında, bu konuda Kaymakamca verilen ve Kaymakamın imzasını taşıyan bir belge, hukuk davalarına bakan tüm Mahkemelerce, listenin içerdiği hususlar bakımından kesin kanıt olarak kabul edilir.
- (6) Komisyon her yıl listeyi inceleme ve listede değişiklik yapma yetkisine sahiptir ve esas listenin yapılması ve esas listeye yapılan itirazlar konusunda, bu Yasada öngörülen yöntem, listenin değiştirilmesi ile ilgili tüm hususlarda da uygulanır.

Tüzük Yapma
Yetkisi

17. (1) Komisyon, Kaymakamca o amaç için çağrılan bir toplantıda, bu Yasa kuralları uyarınca oluşturulan sulama bölgesinin oluşum amaçlarının yerine getirilmesi için, bundan böyle "Tüzük" diye anılacak kuralları hazırlar.
- (2) Tüzük, özellikle ve yukarıdaki yetkinin genelliği saklı kalmak koşuluyla:
  - (a) Komisyonun görev süresini saptayabilir;
  - (b) Veznedarın ve gerekli görülen diğer görevlilerin atanmasını ve onlara ödenecek ücretleri düzenleyen kuralları öngörebilir ve veznedarın ve gerekli görülen diğer görevlilerin görevlerini belirleyebilir;
  - (c) Kaymakamca onaylanmış herhangi bir bütçede yer alan sulama bölgesi faaliyetlerine ilişkin Kaymakamca onaylanmış herhangi bir amaç için, 16'ncı madde kuralları uyarınca kesinleşmiş listede adı geçen mal sahiplerine tarh edilecek ve onlar tarafından ödenecek en yüksek vergi veya harçların miktarını belirleyebilir; Ancak, söz konusu vergi veya harçlar belirlenirken, bir mal sahibinin veya arazinin sulama tesislerinden sağladığı veya sağlayabileceği yarar oranı daima göz önünde tutulur;
  - (d) Söz konusu vergi veya harçların ne biçimde ve hangi tarihte veya tarihlerde tarh edileceğini ve ödeneceğini belirleyebilir;
  - (e) Listenin, 16'ncı maddenin (6)'ncü fıkrası uyarınca Komisyonca her yıl hangi tarihe kadar incelenmesi gerektiğini belirleyebilir;
  - (f) Sulama bölgesinin yıllık bütçesinin onaylanmak üzere Kaymakama hangi tarihe kadar sunulacağını belirleyebilir;
  - (g) Suyun kullanımını ve sulama tesisleriyle nakledilen suyun hangi oranda dağıtılacağını düzenleyebilir;

(*)

	(h) Sulama bölgesinin dağılmasının nasıl kararlaştırılabileceğini ve bu hususta izlenecek yöntemi belirleyebilir ve böyle bir dağılma sırasında Komisyon veya veznedarın elinde bulunan paraların elden çıkarılmasına ilişkin kural öngörebilir.
Tüzüğün hazırlanması ve asılması	18. (1) Tüzük yapıldığında, Komisyonun Başkan ve üyeleri tarafından imzalanır ve ilgili köyde veya ilgili köyün mahallesinde veya ilgili köylerde herkesçe kolaylıkla görülebilecek bir yere asılır. (2) Tüzüğün ilk asıldığı tarihten başlayarak bir ay içinde, Tüzüğün kurallarından herhangi birine itirazı olan herhangi bir kişi, değiştirilmesi veya düzeltilmesi için Bakanlar Kuruluna başvuruda bulunabilir. (3) Bakanlar Kurulu, söz konusu başvuruyu inceler ve karara bağlar. Bakanlar Kurulunun bu husustaki kararı nihai ve kesindir. (4) Bakanlar Kurulunun bir kararı sonucu Tüzüğün değiştirilmesi veya düzeltilmesi gerekirse, Bakanlar Kurulu gerekli görülen değişiklik ve düzeltmeyi uygun gördüğü biçimde derhal yapar. Bakanlar Kurulu ayrıca söz konusu değişiklik ve düzeltmenin gerektirdiği ve Bakanlar Kurulunun duruma göre haklı ve uygun göreceği düzenlemeyi de, Tüzüğün bütününde veya herhangi bir kuralında yapar.
Tüzüğün Resmi Gazetede yayımlanması	19. Tüzük, tüm itirazların görüşülmesinden ve karara bağlanmasından sonra, Resmi Gazetede yayımlanır ve bunun üzerine içerdiği tüm hususlar bakımından bağlayıcı ve nihai olur.
Tüzüğün Değiştirilmesi.	20. Tüzük, Komisyon tarafından zaman zaman değiştirilebilir ve esas Tüzüğün yapılması ve esas Tüzüğe yapılan itirazlar konusunda, bu Yasada öngörülen yöntem, Tüzüğün değiştirilmesi ile ilgili tüm hususlarda da uygulanır.
Vergi veya harçların zamanında ödenmesinde temerrüt. 44 , 48/1977 (*)	21. *Tüzük uyarınca belirlenen vergi ve harçlar, Tüzükte belirlenmiş tarihte ve tarihlerde ödenmezse, miktarları %10 oranında artırılır. Esas vergi veya harçlar, söz konusu artışlarla birlikte, Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasası uyarınca tahakkuk eder ve tahsil edilir.
Vergi ve Harçların Tahsili (*)	22. (48/1977 sayılı Kamu Alacaklarının Tahsili Yasasının 55'inci maddesi uyarınca Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasası kurallarına aykırı olması nedeniyle kaldırılması önerildiğinden Yasa metnine alınmamıştır.)
Sulama bölgesinin dağılması üzerine ödünç alınan	23. (1) Bir sulama bölgesinin dağılması üzerine, bu Yasada veya bu Yasa uyarınca yapılan herhangi bir Tüzükte öngörülen kurallara bakılmaksızın, dağılan sulama bölgesinin, dağılma zamanında, borcu olan ve kendisi tarafından veya adına alınmış bulunan ödünç para veya avansların tümünün, vadesi gelmiş taksitleriyle

paraların
ödenmesinin
gerekliliği.
3 , 6/1949

birlikte, bu Yasa uyarınca veya yürürlükten kaldırılmış Yasalar uyarınca (yürürlükte oldukları sırada) alınmış olmalarına bakılmaksızın, ödünç veya avansı veren kişiye ödenmesi gerekir.

- (2) Bu maddenin (1)'inci fıkrası amaçları bakımından "Yürürlükten kaldırılmış Yasalar", 1887 Sulama ve Su Yasasını ve 1931 ve 1934 Sulama Yasalarını anlatır.

Bütçe

24. Komisyon, oluşturulmasından sonra mümkün olan en erken bir zamanda ve ondan sonra her yıl, müteakip yılda sulama bölgesi adına yapılması tasarlanan masraflar ile aynı süre içinde sulama bölgesince sağlanması tasarlanan tahmini gelir miktarını ve mal sahiplerine tarh edilmesi tasarlanan vergi veya harçları gösteren bütçeyi onaylamak üzere Kaymakama sunar.

Denetim

25. (1) Sulama bölgelerinin hesapları, Kaymakamın zaman zaman gerekli göreceği tarihlerde ve Kaymakamın atayacağı kişi tarafından denetlenir. Komisyon veznedarları, söz konusu kişiye, sulama bölgesinin tüm defter ve hesaplarını ibraz etmekle yükümlüdür.
- (2) Her sulama bölgesi Komisyonu, Kaymakamca zaman zaman emredilecek miktarda bir denetim ücreti öder.
- (3) (1)'inci fıkra uyarınca bir sulama bölgesinin hesaplarını denetlemek üzere atanan kişinin raporu Kaymakama gönderilir. Kaymakam da söz konusu raporun bir suretinin ilgili köyde veya mahallesinde veya gruplaştırılmış köylerin söz konusu olduğu durumlarda bu gibi köylerin her birinde, herkesçe kolaylıkla görülebilecek bir yere asılmasını sağlar.

- **21'inci madde, 48/1977 sayılı Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasasının 55'inci maddesi gereğince düzenlemeye bağlı tutulmuştur.**

Kaymakamın
geri ödemekle
yükümlü
kılma yetkisi

26. (1) Denetçinin raporunu aldıktan sonra Kaymakam, sulama bölgesine ait herhangi bir para miktarının, uygunsuz ve kurallara aykırı olarak harcandığı kanısına varırsa, böyle bir harcamadan sorumlu olan kişiyi, söz konusu para miktarını, sulama bölgesine geri ödemekle yükümlü kılabilir ve yazılı bir bildirimle, ona, bildirimde belirtilecek süre içinde parayı ödemesi için çağrıda bulunur.
- (2) Bu şekilde yükümlü kılınan kişi, bildirimde belirtilen süre içinde parayı ödemezse, söz konusu para, temerrüt eden kişiden, Kaymakamın açacağı bir dava ile, özel alacak imiş gibi istirdat edilebilir.

Paraların
Kaymakamın
emredeceği
yere
yatırılması.

27. Komisyonun veznedarının elinde bulunan tüm paralar, Kaymakamın emredeceği yere yatırılır.

Sulama bölgesinin adı	28. Bu Yasanın 10'uncu maddesi uyarınca kurulan bir sulama bölgesi "..... Sulama Bölgesi" adını taşır. (Boş bırakılan yere Sulama Bölgesini oluşturan köyün , mahallenin veya köylerin adları yazılır.)
Davalar ve yargısal işlemler	29. Bir sulama bölgesi tarafından veya bir sulama bölgesine karşı adına açılacak davalar veya başlatılacak yargısal işlemler, mal sahiplerini temsilen sulama bölgesi Komisyonunun veznedarı tarafından veya onun aleyhine açılır veya başlatılır.
Bakanlar kurulunun bir sulama bölgesinin dağılmasını emretme yetkisi	30. Herhangi bir Tüzüğün içerdiği kurallara bakılmaksızın, Bakanlar Kurulu, herhangi bir sulama bölgesinin dağılmasını emredebilir ve böyle bir emir sonucu izlenecek yöntem ve dağılma zamanında komisyonun ve veznedarın elinde bulunan paralarla ilgili olarak uygun göreceği direktifleri verebilir.
Komisyonun dağıtılıp yerine bir veya birkaç kişinin görevlendirilmesi	31. (1) Bakanlar Kurulu, herhangi bir sulama bölgesi Komisyonunun görevlerini gerektiği biçimde yapmadığı hususunda ikna edilirse, Resmi Gazetede yayımlayacağı bir Emirname ile, Komisyonu dağıtabilir ve Emirnamede belirtilecek süre için, sulama bölgesinin işlerini yürütmek üzere, bir veya birkaç uygun kişiyi atayabilir. (2) Bu madde uyarınca atanan kişi veya kişilere bu Yasa uyarınca veya ilgili sulama bölgesinin Tüzüğü uyarınca sulama bölgesi komisyonunun sahip olduğu tüm yetkiler tanınır ve aynı haklar ve görevler verilir. (3) Kaymakam, bu maddenin (1)'inci fıkrası uyarınca atanan kişinin veya kişilerin görev süreleri sona erdiğinde, bu Yasa uyarınca veya komisyon seçimiyle ilgili kurallar uyarınca yeni bir Komisyonun seçilmesini sağlar.
Kamulaştırma 15/1962	32. Bakanlar Kurulu, sulama işleri için araziye gereksinme duyulduğu hususunda ikna edilirse ve ilgili arazinin iktisabını engelleyici bir durum varsa, Bakanlar Kurulu, söz konusu araziye kamu amaçları için gereksinme duyulduğunu ilân eder ve böyle bir arazinin, kamu amaçları için arazi iktisabını öngören Zorla Mal İktisabı Yasası uyarınca iktisabı ve ilgili taraflara ödenecek tazminatın kararlaştırılması için gerekli işlemlerin yapılmasını emredebilir.
Araziye girme yetkisi	33. Bu Yasa kuralları uyarınca veya bu Yasa uyarınca yapılan Tüzük kuralları uyarınca herhangi bir iş yapmak üzere Komisyonca atanan herhangi bir kişi, köyün veya köyün mahallesinin Muhtarına bildirimde bulunduktan sonra, bizzat veya vekilleri veya müteahhitleri aracılığıyla, işi yapmak amacıyla söz konusu köyde veya mahallede bulunan herhangi bir araziye girebilir ve orada işin yapılması için gerekli olan her şeyi yapabilir ve kesilmesini veya kaldırılmasını gerekli gördüğü ağaçları, çitleri, duvarları veya başka şeyleri kesebilir veya kaldırabilir.

Tazminat
ödenmesi

34. (1) 33'üncü maddenin verdiği yetkilerin kullanılması sırasında yok edilen veya zarara uğratılan tüm mallar için sahiplerine, sulama bölgesinin mal sahiplerince tazminat ödenir.
- (2) Bu şekilde yok edilen veya zarara uğratılan bir mal için tazminat talep etmek isteyen herhangi bir kişi, talebini yok etme veya zarara uğratma tarihinden başlayarak otuz gün içinde malın bulunduğu köyün veya mahallenin Muhtarına yazılı bir bildirimde bulunur.
- (3) Tazminatın niteliği ve miktarı ve her mal sahibinin katkı oranı, malın bulunduğu köyün veya mahallenin Muhtar ve Azaları tarafından (2)'nci fıkrada belirtilen bildirimde Muhtar tarafından alınmasından başlayarak on dört gün içinde kararlaştırılır.
- (4) Her meselede Muhtar ve azaların kararı iki suret halinde yazıya dökülür ve her iki suret de Muhtar ve Azalar tarafından imzalanır ve mühürlenir. Suretlerin biri İlçenin Kaymakamına gönderilir, öteki de tazminat talebinde bulunan kişiye verilir. Karar, Muhtar ve Azaların uygun gördüğü biçimde köyde de yayımlanır.
- (5) Muhtar ve Azalar, (4)'üncü fıkranın kendilerine yüklediği görevleri yerine getirmeyi ihmal ederlerse, Kaymakam, etkilenen kişinin başvurusu üzerine, bu madde uyarınca ödenmesi gereken tazminatın niteliğini ve miktarını kararlaştırmak üzere (bundan böyle "hakemler" diye anılacak) iki kişi tayin eder.
- (6) Hakemler, derhal, tazminatın niteliğini ve miktarını kararlaştırmak üzere harekete geçerler ve aralarında bir anlaşmaya varamadıkları takdirde, mesele üst hakem olarak Tapu ve Kadastro Dairesi Müdürüne veya Tapu ve Kadastro Dairesi Müdürü tarafından yöntemine uygun olarak yetkilendirilmiş temsilcisine havale edilir.
- (7) Hakemlerin veya duruma göre Tapu ve Kadastro Dairesi Müdürünün veya Tapu ve Kadastro Dairesi Müdürü tarafından yöntemine uygun olarak yetkilendirilmiş temsilcisinin kararı, iki suret halinde yazıya dökülür ve her iki suret de hakemler veya üst hakem tarafından imzalanarak suretlerden biri Kaymakama gönderilir, öteki de tazminat talep eden kişiye verilir. Karar aynı zamanda, Kaymakamın uygun göreceği biçimde köyde de yayımlanır.
- (8) Bu maddenin (4)'üncü ve (7)'nci fıkraları uyarınca verilen her karar, etkilediği tüm kişiler bakımından bağlayıcı ve kesindir; ancak etkilenen herhangi bir kişi, karar tarihinden başlayarak on dört gün içinde, kararın gözden geçirilmesi için Bakanlar Kuruluna yazılı olarak başvuruda bulunabilir ve Bakanlar Kurulunun söz konusu başvuru ile ilgili olarak verdiği karar, etkilediği tüm kişiler için her bakımdan bağlayıcı ve kesin olur.

Tazminatın
ödenme ve

35. Bu Yasanın 32'nci ve 34'üncü maddeleri kuralları uyarınca tazminat olarak takdir edilen her para miktarı, mal sahiplerine, Tüzük uyarınca

tahsil yöntemi. ödedikleri paralara ek olarak orantılı bir şekilde tarh olunur ve mal sahipleri tarafından ödenir. Söz konusu para miktarı, Tüzük uyarınca tarh olunan ve ödenen para miktarları gibi tarh olunur ve ödenir.

Ancak, veznedarın veya Komisyonun elinde, belirtilen maddeler uyarınca tazminat olarak ödenecek para miktarını karşılamaya yeterli para varsa, söz konusu tazminat o paradan ödenir.

Temyiz
Kudretinden
yoksun kişiye
tazminatın
ödenme
yöntemi.

36. Bu Yasa uyarınca tazminat almaya hak kazanan herhangi bir kişi, temyiz kudretinden yoksun ise veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışında bulunuyorsa, tazminat olarak almaya hak ettiği para, vasisine veya yöntemine uygun olarak yetkili kılınmış temsilcisine ödenir. (vasisinin veya temsilcisinin vereceği bir alındı belgesi, tazminatın ödendiğine dair yeterli kanıt sayılır.) Böyle bir vasinin veya temsilcinin bulunmaması halinde para, tazmin edilecek malın bulunduğu ilçenin Kaza Mahkemesine yatırılır ve mahkemenin vereceği direktife göre, tazminata hak kazanan kişinin yararına kullanılır.

Kaymakamın
sulama işlerine
konulan
engellerin
kaldırılmasını
emretme veya
onları
kaldırma
yetkisi

37. Kaymakam, haksız olarak sulama tesislerinin işletilmesini, çalıştırılmasını veya faaliyette bulunmasını engelleyen veya onlara tecavüz eden herhangi bir kişiyi, sözlü olarak veya yazılı bir bildirimde bulunmak suretiyle, söz konusu engeli veya tecavüzü hemen kaldırması veya gidermesi için emir verebilir. Kendisine böyle bir emir verilmiş bulunan kişinin makûl bir süre içinde emri yerine getirmeyi reddetmesi veya ihmal etmesi durumunda, veya emrin kime verilmesi gerektiğinin şüpheli olduğu durumlarda, Kaymakam, engel veya tecavüzün derhal kaldırılmasını veya giderilmesini sağlayabilir ve bu amaçla, Kaymakamın bizzat kendisi veya temsilcileri, herhangi bir bahçeye, etrafı çevrilmiş yere veya başka yerlere, gerekli araç ve şeylerle birlikte girebilir ve orada engel veya tecavüzün kaldırılması veya giderilmesi için gerekli olan her şeyi yapabilir veya yapılmasını sağlayabilir.

Kaymakam, engel veya tecavüzün kaldırılması veya giderilmesi için iyi niyetle yapılan masrafları, söz konusu emri yerine getirmemekle masraflara neden olan taraftan veya emrin verilmiş olması gereken kişi olduğu sonradan ortaya çıkarılan kişiden istirdat etme hakkına sahiptir.

Suçlar ve
cezalar

38. (1) (a) Herhangi bir sulama tesisine bağlı suyun akışına veya dağıtımına kasten müdahale eden; veya
(b) Herhangi bir sulama bölgesine bağlı suyu, akar durumda olsun veya olmasın, çalan veya kendisi veya başka bir kişi tarafından kullanılmak üzere yönünü değiştiren;
herhangi bir kişi, bir suç işlemiş olur ve bir aya kadar hapis cezasına veya on liraya kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.

(*)

(2) (a) Kaymakamı veya Kaymakamın görevlendirdiği herhangi bir kişiyi veya Kaymakamın temsilcilerini veya müteahhitlerini veya bu Yasa uyarınca herhangi bir iş yapmak üzere görevlendirilen herhangi bir kişiyi, görevini yerine getirmekten men eden; veya
(b) Bu Yasa uyarınca yapılan herhangi bir Tüzük kurallarına

2, 16/83

(*) aykırı davranan veya onlara uymayı ihmal eden, herhangi bir kişi, bir suç işlemiş olur ve 250 Kıbrıs Lirasına kadar para cezasına çarptırılabilir.

- Kaymakamın görev ve yetkilerini devretme yetkisi
39. Kaymakam, bu Yasa kuralları uyarınca kendisine verilen görev ve yetkilerin tümünü veya herhangi birini, imzasını taşıyan yazılı bir belge ile herhangi bir kişiye devredebilir.
- Bazı durumlarda istinafa gidilememesi (*)
40. Bu Yasada herhangi bir kararın veya başka işlem veya eylemin nihai ve kesin olacağı öngörülürse, böyle bir karar veya işlem veya eyleme karşı, Yüksek Mahkemeye veya herhangi başka bir Mahkemeye istinaf edilemez.
- Cezaların nereye ödeneceği Bağışıklık
41. Bu Yasa kurallarına veya bu Yasa uyarınca yapılan Tüzük kurallarına aykırı davranışlar için kesilen para cezaları ilgili sulama bölgesi komisyonun veznedarına ödenir.
42. (1) Bu Yasa kuralları, Tapu ve Kadastro Dairesinde kayıt yoluyla veya çok eskiden beri zilyetlik yolu ile herhangi bir kişinin, tüzel kişinin veya köyün malı olan sulara, söz konusu kişinin, tüzel kişinin veya köydeki ev sahiplerinin çoğunluğunun rızası alınmadan uygulanmaz.
- Ancak, birkaç hissedara ait özel suların söz konusu olduğu durumlarda, hissedarların çoğunluğunun rızası ile, bu Yasa kuralları, bu gibi sulara uygulanabilir.
- (2) Bu maddede;
"ev sahibi", vergi ödeyip ödemediğine bakılmaksızın, köyün on sekiz yaşını doldurmuş her erkek sakinini veya köyün herhangi bir şekilde vergi ödeyen on sekiz yaşını doldurmuş her kadın sakinini anlatır.
- (3) Bu madde ile ilgili olarak, duruma göre ev sahiplerinin veya hissedarların çoğunluğunun görüşleri, Kaymakamın kararlaştıracağı biçimde Kaymakamca saptanır.
- Yasayı kentlere veya kentlerin mahallelerine uygulama yetkisi
43. (1) Bakanlar Kurulu, herhangi bir kentte veya bir kentin herhangi bir mahallesinde, bu Yasa kuralları uyarınca yapılacak sulama tesislerinden yararlanabilecek arazi bulunduğu ikna edilirse, Resmi Gazetede yayımlayacağı bir Emirname ile, o kentte veya mahallede bir sulama bölgesi oluşturulmasına yetki verebilir.
- (2) Bu maddenin (1)'inci fıkrasında öngörüldüğü biçimde bir emirnamenin yayımlanması üzerine, Kaymakamın 3'üncü madde kuralları uyarınca genel bir toplantı çağırması yasaldir. Böyle bir toplantının çağrılmasından sonra, bu Yasa kuralları gerekli değişikliklerle, emirnamede adı geçen kente veya kentin mahallesine, bir köy veya köyün mahallesi imiş gibi uygulanır.
- Koruma
44. (a) Bu Yasa ile yürürlükten kaldırılan Yasalar* uyarınca oluşturulan tüm sulama bölgeleri, bu Yasa kuralları uyarınca oluşturulmuş sulama bölgeleri sayılır;

- (b) 10'uncu maddenin (9)'uncu fıkrası kurallarına bağlı kalınması koşuluyla, bu Yasa ile yürürlükten kaldırılan Yasalar* uyarınca oluşturulan tüm komisyonlar, bu Yasa kuralları uyarınca oluşturulmuş komisyon sayılır;
- (c) Bu Yasa ile yürürlükten kaldırılan Yasalar* uyarınca yapılan veya inşa edilen tüm sulama tesisleri, bu Yasa kuralları uyarınca yapılmış veya inşa edilmiş sayılır;
- (d) Bu Yasa ile yürürlükten kaldırılan Yasalar* uyarınca yapılan tüm Tüzükler geçerli olmaya devam eder ve bu Yasa kuralları uyarınca yapılmış sayılır;
- (e) Bu Yasa ile yürürlükten kaldırılan Yasalar* uyarınca yapılan veya inşa edilen sulama tesisleri ile ilgili olarak verilen ödünçler veya avanslar veya yapılan masraflar veya üstlenilen yükümlülükler geçerli ve etkili olmaya devam eder ve vadesi gelmiş ve ödenmesi gereken paralar veya taksitler, bu Yasa yapılmamış gibi ödenir ve tahsil edilir.

-
- 1931 ve 1934 Sulama Yasaları bu Yasa ile yürürlükten kaldırılmıştır.
  - -----